

Levá dolní část sloužila po složení jako adresní strana zásilky. V místě pro adresu příjemce byl předtištěn a podtržen údaj „Prag - Praha V. NC - čp. 250“ a „P.T.“ a v dolní části adresy označení místa doručení „Prag - Praha“ tučným písmem. Doplněvalo se pouze jméno a příjmení příjemce, čtvrt Prahy, ulice a číslo domu. Formulář se frankoval vpravo od adresy příjemce a orázel podacím poštovním razítkem. Prázdné místo vpravo dole sloužilo po složení jako zadní strana zásilky.

7. A5/227-G 7n-II.45-2m-De 140

Obdobný tiskopis jako předcházející, pouze pod původní adresou bylo jiným typem písma dotištěno: „Nová výdejna: Praha V., Ul. Filipa de Monte 18/II. p., pokladna“.

8. A5/227-G 8n-IV45-3m-De 140

Obdobná úprava formuláře. Text rozšířen o novou adresu výdejny ve větě: „Vyzvedněte si ji lask. do 8 dnů osobně v naší pokladně v Praze V., Ulice Filipa de Monte 18, 2 poschodí, proti předložení této výzvy v době od 8 - 12 a od 14 - 16 hod., v sobotu od 8 - 12 hod.“

Vedle uvedených vydání lze předpokládat, že existovala minimálně ještě jedna nedohledaná provizorní strojopisná varianta tiskopisu z července 1943. Formuláře se pravděpodobně do dubna 1944 (typ č. 1. - 4.) vkládaly do obálek a odesílaly poštou nebo doručovaly kurýry. Pozdější typy byly složeny do formy zálepký a byly zaslány poštou. Formát formulářů z roku 1943 (č. 1. - 2.) byl vyznačen A4, od února 1944 A5. Číslo tiskopisu obsahovalo datum vydání, a to římskými číslicemi měsíc a arabskými číslicemi koncové dvojčíslí roku. Údaj 1n - 8n značil pořadí vydání. Označení 269-G/G5 a 227-G bylo zřejmě číslem formuláře ve vztahu k obsahu, přičemž G se vztahovalo k oddělení G ŽRS. A.D. 348 a De 140 označovalo typ formuláře ve vztahu k používání. Kombinace čísel 10, 4, 5, 2 a 3 s písmenem „m“ by mohla označovat výši nákladu v tisících, tím spíše, že u vydání z dubna 1944 je místo tohoto označení uvedeno číslo 6000. Celkový náklad formulářů by činil 45 tisíc kusů, tuto informaci je však nutno vzít jako předpoklad. Obdobné formuláře s výzvou k osobnímu vyzvednutí známky měly i jednotlivé pobočky ŽRS. Dochoval se neúplný formulář pobočky v Brně pravděpodobně z roku 1943. Formuláře ostatních poboček nebyly dohledány. Příjemce oznámení, který si známku v určené době osobně nevyzvedl, obdržel druhou výzvu. Text dvojazyčného formuláře formátu A5 s obdobnou úpravou jako první výzva, včetně vyznačení série a čísla známky, data vyplnění formuláře a adres žadatele i příjemce, zněl: „Jak jsme Vás již upozornili, došla pro Vás od shora jmenovaného připouštěcí známka, s kterou mu můžete zaslati poštovní balík. Známku jste si dosud nevyzvedl/a/. Žádáme Vás, abyste si známku vyzvedl/a/ v naší výdějně v Praze V, Josefovská 5, přízemí, do (následovalo razítkem vyznačené datum). Po uplynutí této lhůty nebude již lze známku vydati. Židovská rada starších v Praze. Doporučene“.

Doloženo je druhé vydání formuláře ze srpna 1943.

Formuláře pro zaslání připouštěcí známky

Vedle formulářů s výzvou k osobnímu vyzvednutí známky existovaly obdobné formuláře, se kterými se známka adresátům mimo území Prahy přímo zaslala. Byly dvojazyčné s textem: „V příloze Vám zasíláme pro shora jmenovaného/ou/ 1 připouštěcí známku na jeden poštovní balík do Terezína. Tuto známku přilepte na poštovní balík. Balíky do Terezína, které nejsou opatřeny připouštěcí známkou, pošta nedopravuje. Přiloženou stvrzenku nám obratem podepsanou vraťte. Židovská rada starších v Praze. Výdejna připouštěcích známek. 2 přílohy.“ Známkou byla zaslána lehce za roh přilepená na formulář. Formuláře se známkou byly zaslány, ať formou zálepký nebo v obálce, vždy jako doporučená zásilka podaná s poštovním zpátečním lístkem. Dosud je známo osm vydání formuláře s oznámením o zaslání známky a stvrzenkou, obvykle uprostřed s perforací. První dva byly strojopisné a cyklostylované, bez perforace, ostatní tištěné s perforací:

1. 4459-7-Gř-1n-1A51-do

Adresa žadatele v Terezíně byla v kolonce vlevo nahoře, označené údajem „wegen:“ a „vēc:“ pod sebou. Uprostřed horní části byla adresa příjemce známky v rubrice „Herrn, Frau, FrL.“ v řádce jedné a „Pan, pí, sl.“ v řádce druhé. Vpravo nahoře byly tři rubriky pro sérii a číslo známky „Nr. - čís!“ a datum. Provizorní formulář z července 1943.

2. 4459-7.43-PO5-1n-1A51-do

V levé horní části, s údajem „Herrn, Frau, FrL.“ v jedné a „Pan, paní, sl.“ v druhé řádce byla kolonka pro jméno a adresu příjemce známky, v zarážce nad českou verzí textu kolonka „wegen:“ a pod tím „vēc:“ pro vyplnění údajů o žadateli. V pravém horním rohu se do první kolonky vyplňovalo číslo známky: „Nr - čís“. První vydávané známky měly místo označení série velkými písmeny, jako to bylo později obvyklé, další pořadové číslo, které se vyplňovalo do prázdné kolonky pod číslem známky. Kolonka pro datum chybí. Věta: „tuto známku přilepte na poštovní balík“ byla doplněna textem „vedle výplatní známky“.

wegen: vč: <i>Jan Hef Berla</i> <i>Alag 420</i> <i>6.7.1943</i>	Herrn, Frau, Frä. Pan, p. sl. <i>Bratker Dr. Mo.</i> <i>Prossnitz ARD</i>	Nr. <i>800</i> <i>344</i> <i>23</i> Datum <i>26.7.43</i>
---	--	--

In der Beilage übersenden wir Ihnen für Obgenannte/n/

1 Zulassungsmarke

für ein Postpaket nach Theresienstadt.

Diese Marke ist auf das Paket aufzukleben. Pakete nach Theresienstadt, die nicht mit Zulassungsmarken versehen sind, werden von der Post nicht befördert.

Die beiliegende Bestätigung wollen Sie uns umgehend unterschrieben zurücksenden.

Ältestenrat der Juden in Prag
Ausgabestelle von Zulassungsmarken

2 Beilagen

4459-7-43-ln-1A51-do

V příloze Vám zasíláme pro shora jmenovaného /ou/

1 připouštěcí známku na jeden poštovní balík do Terezína.

Tutu známku přilepte na poštovní balík. Balíky do Terezína, které nejsou opatřeny připouštěcí známkou, pošta nedopravuje.

Příloženou stvrzenku nám obratem podepsanou vracte.

Židovská rada starších v Praze
Výdejna připouštěcích známek

2 přílohy

Oznámení o zaslání připouštěcí známky z července 1943. /PT/

Sorgfältig aufbewahren! — Pečlivě uschovávejte! Der Absender wird gebeten, nur den unmarkierten Teil auszufüllen — Odesílatel vyplní jen svisle ohraničenou část Einlieferungschein — Podací listek Oggeb.-stand: <i>1</i> Vč: <i>1</i> Nr. <i>800</i> Nach-nahme: <i>1</i> h: <i>1</i> g: <i>1</i> Do-birke: <i>1</i> h: <i>1</i> g: <i>1</i> Wort-oder-Befrag: <i>1</i> h: <i>1</i> g: <i>1</i> Cena-melior-Einlage: <i>1</i> h: <i>1</i> g: <i>1</i> Emp-fänger: <i>Kobler Jakob</i> Adress: <i>Theresienstadt</i> Bestim-mungs-ort: <i>Theresienstadt</i> Misto-určení: <i>Theresienstadt</i> Postannahme - Přijím: <i>37.10</i> Datum: <i>7.10</i> Uzungen umschreiben na druhé straně 12 A (1/2) 1/2 1/2 1/2		wegen: vč: <i>Kobler Jakob</i> <i>AAg 543</i> <i>E I/III</i> Nr - čis <i>800</i> <i>23</i> <i>16. VII.</i>
--	--	--

wir Ihnen

Theresienstadt.

Postpaket neben n. Pakete nicht mit Zulassungsmarken versehen werden.

Die beiliegende Bestätigung wollen Sie uns umgehend unterschrieben zurücksenden.

Ältestenrat der Juden in Prag
Ausgabestelle von Zulassungsmarken

2 Beilagen

4459-7.43-P05-ln-1A51-do

V příloze Vám zasíláme pro shora jmenovaného /ou/

1 připouštěcí známku na jeden poštovní balík do Terezína.

Tutu známku přilepte na poštovní balík vedle výplatní známky. Balíky do Terezína, které nejsou opatřeny připouštěcí známkou, pošta nedopravuje.

Příloženou stvrzenku nám obratem podepsanou vracte.

Židovská rada starších v Praze
Výdejna připouštěcích známek

2 přílohy

Oznámení o zaslání připouštěcí známky z července 1943. /PT/

Nr Čís	Wegen Věc	Herrn, Frau, Frl Pan, pí, sl
Datum		
<u>Betrifft: Zulassungsmarke</u>		<u>Věc: připouštěcí známka</u>
Wir sandten Ihnen eine Zulassungsmarke, mit welcher Sie Obengenanntem ein Postpaket einsenden können, gleichzeitig mit der Aufforderung, uns auf dem Ihnen miteingesandten Vordrucke den Empfang der Zulassungsmarke zu bestätigen.		Zaslali jsme Vám připouštěcí známku, s níž můžete výše uvedenému poslati poštovní balík a současně výzvu, abyste nám na předtisku, jež jsme se známkou zaslali, potvrdil příjem připouštěcí známky.
Wir ersuchen Sie, uns diesen Vordruck mit Ihrer Unterschrift versehen bis längstens		Žádáme Vás, abyste nám tento předtisk, opatřený Vaším podpisem, nejdéle do
zurückzusenden.		vrátil
Eingeschrieben gegen Ablieferungsschein		doporučeně na dodací lístek
4511-8.43- -ln-1A51		

Výzva příjemci připouštěcí známky, aby přiloženou stvrzenku o příjmu známky potvrdil a zaslal zpět. Univerzální formulář ze srpna 1943 užívaný ŽRS v Praze a pobočkami. |PT|

Potvrzení na červeném tiskopise vraťte nám laskavě ihned po obdržení tohoto dopisu na naši adresu do Hradce Králové. Děkujeme uctivě předem. Zulassungsmarke Theater der Juden in Prag Ausstellung Königgrätz Zurück zu den städt. v Praze Pobočka Hradec Králové	Herrn, Frau, Frl. Pan, pí, sl. <i>Leimer Thael</i> <i>Königgrätz</i> V příloze Vám zasíláme pro shora jmenovaného 1 připouštěcí známku na jeden poštovní balík do Terezína. Tuto známku přilepte na poštovní balík. Balíky do Terezína, které nejsou opatřeny připouštěcí známkou, pošta nedopravuje. Přípojené potvrzení o příjmu této známky podepíšte a obratem vraťte. Theater der Juden in Prag Königgrätz st. v Praze Hradec Králové 2 přílohy.
--	--

Výzva příjemci připouštěcí známky, aby přiloženou stvrzenku o příjmu známky potvrdil a zaslal zpět pobočce ŽRS v Hradci Králové. |PT|

R Nr. - čís. <u>665</u> 01 Datum <u>23/3/44</u>	Wegen: vč: <u>Kitz Rosa</u> <u>134/B2</u> <u>Postsch. 14/8</u> Theresienstadt Post Bauschowitz	Herrn, Frau, Fr. <u>Lustig Franz</u> Pan, pl, sl. <u>Edislaritz 77</u>
---	---	--

In der Beilage übersenden wir Ihnen für Obgenannte(n)

1 Zulassungsmarke

für ein Paket nach Theresienstadt.

Diese Marke ist auf das Postpaket aufzukleben. Pakete nach Theresienstadt, die nicht mit Zulassungsmarken versehen sind, werden von der Post nicht befördert.

Die beiliegende Bestätigung wollen Sie uns umgehend unterschrieben zurücksenden.

V příloze Vám zasíláme pro shora jmenovaného

1 připouštěcí známku

na jeden poštovní balík do Terezína.

Tuto známku přilepte na poštovní balík. Balíky do Terezína, které nejsou opatřeny připouštěcí známkou, pošta nedopravuje.

Příloženou stvrzenku nám obratem podepsanou vraťte.

2 Beilagen.

2 přílohy.

A4/269a - G 5 - In - VII. 43 - 10/m - A. D. 348.

Oznámení o zaslání připouštěcí známky z července 1943. /ŽM/

L Nr. - čís. <u>17</u> AS. - Pob. <u>20</u> Datum <u>20/8/44</u>	Von: od: <u>Kernhuber</u> <u>Alt</u> <u>417/14</u> <u>Konjunktur 22/2202</u> Theresienstadt Post Bauschowitz	Herrn, Frau, Fr. <u>des Pallak</u> Pan, pl, sl. <u>Borkowitz</u> <u>Platz 34</u>
--	--	---

In der Beilage übersenden wir Ihnen für Obgenannte(n)

1 Zulassungsmarke

für ein Paket nach Theresienstadt.

Diese Marke ist auf das Postpaket aufzukleben. Pakete nach Theresienstadt, die nicht mit Zulassungsmarken versehen sind, werden von der Post nicht befördert.

Die beigeschlossene Bestätigung des Markenempfangs wollen Sie unterschreiben und umgehend zurücksenden.

V příloze Vám zasíláme pro shora jmenovaného

1 připouštěcí známku

na jeden poštovní balík do Terezína.

Tuto známku přilepte na poštovní balík. Balíky do Terezína, které nejsou opatřeny připouštěcí známkou, pošta nedopravuje.

Přípojené potvrzení o příjmu této známky podepište a obratem vraťte.

2 Beilagen.

2 přílohy.



A4/269a - G - 2n - X. 43 - 10/m - A. D. 348.

Oznámení o zaslání připouštěcí známky ze října 1943. /Soukromá sbírka, ČR/

Nr. - čís. V/1990 V/1990	Von - od Weissbrod Hedwig Ao/329 Hauptstrasse 22/210	Herrn, Frau, Fr. Pan, pí., sl. Weissbrod Fritz Mähr. Weisskirche Bahnhofstrasse.
AS. - Pob. 23		
Datum 31.5.44.	Theresienstadt Post Bauschowitz.	

In der Beilage übersenden wir Ihnen für Obgenann- te(n)

1 Zulassungsmarke
für ein Paket nach Theresienstadt.
Diese Marke ist auf das Postpaket aufzukleben. Pa- kete nach Theresienstadt, die nicht mit Zulassungs- marken versehen sind, werden von der Post nicht be- fördert.
Die beigeschlossene Bestätigung des Markenempfangs wollen Sie unterschreiben und umgehend zurück- senden.

1 pripouštěcí známku
na jeden poštovní balík do Terezína.
Tuto známku přilepte na poštovní balík. Balíky do Terezína, které nejsou opatřeny připouštěcí známkou, pošta nedopravuje.
Připojené potvrzení o příjmu této známky pode- pište a obraťem vraťte.

Altestenrat der Juden in Prag.
Židovská rada starších v Praze.

2 Beilagen. 2 přílohy.

A 5/227a - G - 3n - III. 44 - 5/m - A. D. 348

Oznámení o zaslání připouštěcí známky z března 1944. /ŽM/

Nr. - čís. AC/300	Von - od Eisinger 'ally AAg/101 Radhausg. 13/11	Herrn, Frau, Fr. Pan, pí., sl. Marschfeld Milča Kostel, Langestr.30
AS. - Pob. 24		
Datum 15.6.44	Theresienstadt Post Bauschowitz.	

In der Beilage übersenden wir Ihnen für Obgenann- te(n)

1 Zulassungsmarke
für ein Paket nach Theresienstadt.
Diese Marke ist auf das Postpaket aufzukleben. Pa- kete nach Theresienstadt, die nicht mit Zulassungs- marken versehen sind, werden von der Post nicht be- fördert.
Die beigeschlossene Bestätigung des Markenempfangs wollen Sie unterschreiben und umgehend zurück- senden.

1 pripouštěcí známku
na jeden poštovní balík do Terezína.
Tuto známku přilepte na poštovní balík. Balíky do Terezína, které nejsou opatřeny připouštěcí známkou, pošta nedopravuje.
Připojené potvrzení o příjmu této známky pode- pište a obraťem vraťte.

Altestenrat der Juden in Prag.
Židovská rada starších v Praze.

POBOČKA UH. BROD

2 Beilagen. 2 přílohy.

A 5/227a - G - 4 n - VI. 44 - 5 m - A. D. 348

Oznámení o zaslání připouštěcí známky z června 1944 (s razítkem pobočky Uh. Brod).
/Soukromá sbírka, ČR/

3. A4 /269a-G5-1n-VII.43-10/m-A.D. 348

Vlevo nahoře byly pod sebou tři kolonky - horní pro číslo „Nr. - čís.“ pod tím volná kolonka a do třetí se vpisovalo datum vystavení formuláře. Adresa žadatele o známku se uváděla do prostřední rubriky označené „Wegen:“ a „věc:“ pod sebou. Razítkem zde bylo doplněno „Theresienstadt“ a linkou oddělené „Post Bauschowitz.“ na druhém řádku. Silnými čarami byla oddělena v levé části rubrika pro adresu příjemce s předtištěnými údaji „Herrn, Frau, FrL.“ a „Pan, pí, sl.“ pod sebou. Tištěný text již neobsahoval směřování stvrzenky na výdejnu ŽRS v Praze.

4. A4-269a-G-2n-X.43-10/m-A.D. 348

Změna v rubrice žadatele, kde údaje „Wegen“ a „věc“ byly nahrazeny údaji „Von:“ v jedné a „od:“ v druhé řádce. Směřování „Theresienstadt“ a „Post Bauschowitz.“ bylo již vytištěno. V prostřední levé kolonce shora byl předtištěn údaj „AS. - Pob.“, kam se vepisovalo číslo pobočky ŽRS, která formulář odesílala. ŽRS v Praze měla kódové označení 01. Text byl změněn na „Připojené potvrzení o příjmu této známky podepište a obratem vraťte“.

5. A5/227a-G-3n-III.44-5/m-A.D. 348

V rubrice žadatele byly údaje „Von“ a „od“ vedle sebe: „Von - od“. Dotištěná adresa „Ältestenrat der Juden in Prag.“ a „Židovská rada starších v Praze.“ v řádcích pod sebou byla umístěna pod textem na střed. Text odpovídal předešlému vydání.

6. A5/227a-G-4n-VI.44-5m-A.D. 348

Stejný typ jako předchozí.

7. A5/227a-G-5n-IX.44-5m-De 140

Typ formuláře zasílaného ve složené formě. Úprava formuláře odpovídala stejnému typu, uváděnému v soupisu formulářů pro osobní vyzvednutí známky. Chyběl pouze předtištěný údaj „Prag - Praha“ v rámečku pro adresu příjemce známky. Standardní text byl doplněn tištěným německým a českým údajem „Židovská rada starších v Praze“. „Theresienstadt“ bylo tištěno velkými písmeny, „Post Bauschowitz“ zůstalo stejné jako u předchozích typů. Vedle série a čísla známky v místě s označením „Nr. - čís.“ bylo místo pro vyznačení čísla pobočky „AS. - Pob.“.

8. A5/227a-G-6n-II.45-2m-De 140

Stejný typ jako předchozí.

Data vydání formulářů pro osobní vyzvednutí a pro zaslání známky se shodují v měsících červenec a říjen 1943, formuláře pro osobní vyzvednutí byly v roce 1944 tištěny v únoru, dubnu, červnu a září, pro zaslání v březnu, červnu a září, poslední známá vydání obou formulářů jsou z února 1945. Vydání formuláře pro osobní vyzvednutí známky ještě v dubnu 1945 souvisí se změnou adresy výdejny připouštěcích známek ŽRS v Praze.

Časové shody naznačují, že oba soupisy s největší pravděpodobností postihují všechna vydání formulářů kromě předpokládaného strojopisného formuláře pro osobní vyzvednutí, který nebyl dohledán.

K zasílaným formulářům byla přikládána výzva, aby potvrzená stvrzenka o příjmu známky byla zaslána doporučeně a obratem zpět.

Číslo a série připouštěcích známek

Evidence formulářů pro výdej známky, stvrzenek jejího příjmu a připouštěcích známek byla vedena na ŽRS v Praze na základě seznamů z Terezína. Známky byly evidovány jednotlivě pod číslem a sérií. Číslo každého jednotlivého exempláře známky bylo stejné jako podací číslo, pod kterým byla žádost vězně v ghettu o její přidělení přijata k vyřízení v transportním oddělení ústřední evidence židovské samosprávy. Proto známky vydané stejnému příjemci na základě žádosti jednoho a toho samého žadatele, ale v jiném časovém období, měly různá čísla. Známky, o které žádali ve stejné době členové rodiny, která byla do Terezína odvečena společně, měly čísla jdoucí po sobě. Příkladem mohou být dochované žádosti od Karla Hitze pro příjemce Franze Lustiga ve Zdislavicích u Vlašimi. Znáмка, zasláná 23. 11. 1943 v sérii J měla číslo 422, 8. 3. 1944 v sérii Q číslo 661. Známky pro stejného příjemce zasílané ve stejnou dobu (v sérii J) měly od Beatrice Hitzové číslo 419, od Karla Hitze číslo 422 a od Rosy Hitzové číslo 424.¹⁸ Tímto způsobem byla po celou dobu vedena jednotná evidence žadatelů, příjemců, známek a formulářů jak v Terezíně, tak u židovských i německých služeben v Praze.

ŽRS v Praze dostávala od Ústředního úřadu pro řešení židovské otázky přesně stanovený počet známek, který odpovídal počtu došlých žádostí z ghetta v daném období. Hromadný výdej tohoto stanoveného počtu připouštěcích známek byl pečlivě evidován pomocí tzv. sérií, pro které bylo zavedeno označování velkými písmeny, později kombinacemi velkých a malých písmen. To znamená, že každá předávaná připouštěcí známka měla svoje vlastní, zcela konkrétní označení číslicí (číslo známky,